

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.433/2025/5.

A tanács tagjai:

Dr. Dzsula Marianna a tanács elnöke
Dr. Pataki Árpád előadó bíró
Dr. Stark Marianna bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró
Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselői:

Dr. Kovács Eszter Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Kovács Eszter ügyvéd)

Az alperes:

Budapest Főváros Kormányhivatala VII. Kerületi Hivatal (cím2)

Az alperes képviselője:

Dr. Bordás Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. Bordás Vilmos ügyvéd)

A per tárgya:

Közérdekű adat kiadása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Az alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 72.Pf.636.640/2024/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 21.P.87.885/2024/7.

Rendelkező rész

A Kúria a felperes eljárás szabálytalansága miatti kifogását elutasítja.

A Kúria a jogerős ítéletet – az elsőfokú ítéletre is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 209.550 (kétszázkilencezer-ötszázötven) forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2024. június 18-án a elektronikus cím e-mail-címről ugyanezt az e-mail címet címzettként megjelölve „megnevezés!” tárgy megjelölésű „Tisztelt adatkezelő!” megszólítással küldött közérdekű adatigénylésben a következő adat kiadását kérte: a hatósági osztálya dolgozóinak száma, valamint a „gyámügyi osztályát vezető személy neve és vezetői megbízatásának kezdő napja. Az e-mailt titkos másolatban megküldte többek között az alperes elektronikus címl e-mail címére is.

[2] Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: BFKH) 2024. június 19-én és július 2-án adatigénye pontosítására hívta fel a felperest, mert megítélése szerint nem határozható meg az adatigénylés címzettje. A felperes a felhívásokra nem válaszolt, adatigényét nem pontosította.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[3] A felperes keresetében az előzetes kérelmével egyezően kérte az alperes kötelezését arra, hogy 3 napon belül díjmentesen adja ki a elektronikus cím címre a hatósági osztálya dolgozóinak számát (1. kérelem), illetve a gyámügyi osztályt vezető személy nevét és vezetői megbízatásának kezdő napját (2. kérelem).

[4] Az alperes elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a pert megelőzően a felperes az adatigénylést részére nem küldte meg; a kérelemnek nem volt címzettje. Másodlagosan a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest a következő adatigény teljesítésére: az alperes hatósági osztálya dolgozóinak száma 2024. július 6-án, illetve a gyámügyi osztályt 2024. július 6-án vezető személy neve és vezetői megbízatásának kezdő napja.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokai szerint az adatigénylés címzettje az alperes volt, ugyanis az adatigénylés címzettjének azt a közfeladatot ellátó szervet kell tekinteni, amely az adatigénylést megkapta, függetlenül attól, hogy az adatigénylés a felperes e-mail címére is megérkezett. Kiemelte, az Alaptörvény VI. cikkében biztosított alapvető jog tartalmának lényeges korlátozása lenne a közérdekű adatigénylés előterjesztésének formai követelményekhez kötése, hiszen az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján alapjog korlátozása más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében történhet. Ezért alaptalannak találta az alperes pergátló kifogását. Mivel a megjelölt okból a kérelem teljesítését nem lehetett megtagadni, továbbá az alperes nem vitatta, hogy az igényelt adat közérdekű adat és az alperes közfeladatot ellátó szerv, a kereset szerinti adat kiadására kötelezte az alperest.

[7] Az alperes és a felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és az alperest 247 000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

[8] A másodfokú bíróság egytértett az elsőfokú bírósággal abban a kérdésben, hogy az alperes által megjelölt okból nincs helye az eljárás megszüntetésének. A felperes által az alperesnek megküldött e-mailben ugyanis az alperes titkos másolatot kapó félként szerepel, abban adatkezelőként szólította meg azt, akinek az e-mail címe feltüntetésre került. A levél az alpereshez nem vitatottan megérkezett, az tartalmazta a „Tisztelt adatkezelő!” megszólítást, amelyből más adatkezelő címzett hiányában egyértelmű következtetést lehetett levonni arra, hogy az alperes annak címzettje. A másodfokú bíróság szerint pontosítási felhívást követően adott felperes általi választ követően a továbbiakban ilyen kétség már nem is lehetett.

[9] A másodfokú bíróság megítélése szerint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 28. §-ában megkívánt előzetes eljárás teljesült, ezért alaptalan az alperes pergátló kifogása. Önmagában ugyanis az a körülmény, hogy az alperes titkos másolatként kapta meg a közérdekű adat megismerése iránti kérelmet tartalmazó e-mailt, még nem zárta ki azt, hogy címzettnek minősüljön. Az alperes adatigénylésként iktatta a levelet és továbbította a BFKH-nak, aki a felperest, mint adatigénylőt hívta fel a perbeli igényrel kapcsolatban pontosításra. Erre az (első) felhívására a felperes válaszolt, ennek tartalmából a BFKH-nak és az alperesnek is egyértelművé kellett válnia annak, hogy az adatigénylés címzettje maga az alperes, az adatok kiadását tőle kéri a felperes. A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a felperes fellebbezését az elsőfokú bíróság által meghatározott perköltség felemelésére, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[10] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az eljárás megszüntetését,

másodlagosan az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[11] Megsértett jogszabályként az Infotv. 26. § (1) bekezdését, 30. § (2) bekezdését, 31. § (1) és (3) bekezdését, valamint a Pp. 176. § (1) bekezdés c) pontját és 240. § (1) bekezdés a) pontját jelölte meg.

[12] Felülvizsgálati álláspontja szerint a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az Infotv. célját (1. §), valamint az Infotv. 3. § 5. és 6. pontját. A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése pedig azért indokolt, mert a megállapított tényállás iratellenes, a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alperes által megjelölt jogszabályi rendelkezéseket és az ítélkezési gyakorlatot Félreértelmezte az anyagi jogi jogszabályokat, az alkalmazandó jogszabályokat.

[13] Állította, hogy a kereseti kérelem sem volt kellően határozott és egyértelmű. A felperes által előzetes adatigénylésnek minősített e-mailt az alperes csupán titkos másolatként kapta meg, annak nem volt a címzettje. Kiemelte azt is, hogy a pontosítás iránti felhívásának a felperes nem tett eleget, a BFKH felhívására nem válaszolt.

[14] Hangsúlyozta, hogy az előzetes adatmegismerés iránti kérelemben címzettként kizárólag a elektronikus cím cím szerepel, vagyis az e-mailt a felperes nem az alperesnek címezte, csupán akként értesült arról, hogy azt ismeretlen oknál fogva titkos másolatként megkapta.

[15] Előadta, hogy az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerint szóban vagy írásban lehet adatigénylést benyújtani, de egyértelműen meg kell jelölnie annak címzettjét. Az adatkérés címzett jognyilatkozat, benyújtani kérelmet csak „valakinek” lehet. A „címzett” fogalma nem postai- informatikai, hanem jogi fogalom. Ismertette az SMTP protokollal kapcsolatos tudnivalókat. Érvelése szerint a közérdekű adatok kiadása iránti perben „megelőző eljárásnak” az a cselekménysorozat tekintendő, amely egy, a későbbi per alpereséhez jogi értelemben címzett jognyilatkozatot juttat el, adatot kér, ezért a felperes e-mailjét nem lehet az alpereshez intézett címzett jognyilatkozatnak tekinteni. Sérelmezte a másodfokú bíróságnak a felperes által csatolt, más eljárásban tett nyilatkozata figyelembevételét.

[16] A felülvizsgálati kérelem megjelölt olyan másodfokú határozatokat, amelyben a Fővárosi Törvényszék azonos tényállás mellett az elsőfokú ítéleteket hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette.

[17] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében „az alperes felülvizsgálati kérelmének elutasítását”, tartalma szerint a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A Kúria a Pp. 405. §. (1) bekezdése és 364. §-a alapján alkalmazandó Pp. 156. § (2) bekezdése szerint a felperes eljárás szabálytalansága elleni kifogását elutasította, a mivel annak feltételei a felperes által megjelölt okokból nem állnak fenn. Az eljárás szabálytalansága elleni kifogás célja, funkciója nem a Pp.-ben kizárt jogorvoslat lehetőségének a biztosítása (Kúria Pfv.IV.20.340/2024/6.). A felperesnek az a hivatkozása, hogy nem ért egyet a jogerős határozat végrehajtásának felfüggesztésével, a támadott végzés érdemi felülbírálatára irányul, a Pp. 156. § (2) bekezdése alapján azonban erre az eljárási jogszabályok alapján nincs lehetőség.

[19] Az alperes elsődleges felülvizsgálati kérelme alapos a következők szerint.

[20] A Kúria előrebocsátja, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerint lefolytatható rendkívüli perorvoslat, amelynek során a Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján kizárólag a felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben eltérő voltát.

[21] A Kúriának a felülvizsgálati kérelem alapján elsődlegesen azt kellett megítélnie, hogy a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat megsértve kötelezte-e az alperest az adatigénylés teljesítésére.

[22] Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (3) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. Az Alaptörvényben rögzített alapvető jognak a közérdekű adatok megismerésére irányuló adatigénylés útján lehet érvényt szerezni (már amennyiben a közérdekű adatok proaktív közzétételére nem kerül sor) {3252/2016. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [25]}.

[23] Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése alapján került megalkotásra az Infotv., amelynek a III. fejezete szabályozza a közérdekű adatok megismerésének rendjét. A közérdekű adat megismerésére irányuló igénnyel összefüggésben indítható pert egy kötelező előzetes eljárásnak kell megelőznie, amelynek szabályait az Infotv. 28-30. §-a határozza meg. Az alperes pergátló kifogásként az Infotv. rendelkezésének megfelelő megelőző eljárás hiányát állította, ezért a Kúria áttekintette az Infotv. erre vonatkozó rendelkezéseit.

[24] Az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerint a közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. Az Infotv. 28. § (3) bekezdése, a 29. § (1) – (1b) bekezdései alapján az adatigénylést az adatkezelőhöz kell benyújtani. Az Infotv. szabályozásából következően a perindítás előfeltétele – annak megindítása előtt – a közérdekű adat megismerése iránti kérelem adatkezelőhöz történő benyújtása. A közérdekű adat megismerése iránt indított per szempontjából a pert megelőző eljárás célja ugyanis az, hogy az adatkezelő a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adat megismerése iránti igényt önként teljesítse, amennyiben azt alaposnak tekinti (Kúria Pfv.IV.20.537/2024/8.).

[25] A Kúria irányadó joggyakorlata szerint a felperes keresetét illetően a jogvita kereteit (kivel szemben, milyen adatigény érvényesíthető) az előzetes adatmegismerés iránti kérelem tartalma határozza meg (Pfv.IV.20.385/2022/6., Pfv.IV.21.493/2021/5.). A pert megelőző kötelező eljárás hiánya esetén a keresetlevelet vissza kell utasítani a Pp. 176. § (1) bekezdés c) pontja alapján, ennek elmaradása esetén az eljárást hivatalból meg kell szüntetni a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja értelmében (Kúria Pfv.IV.20.078/2025/6., Pfv.IV.20.537/2024/8.).

[26] Az Infotv. 31. § (1) bekezdése szerint az igénylő többek között a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása vagy a teljesítésre nyitva álló, vagy az adatkezelő által a 29. § (2) bekezdése szerint meghosszabbított határidő eredménytelen eltelte esetén indíthatja meg a pert. A pert megelőző eljárás további eljárásjogi jelentősége, hogy az Infotv. 31. § (3) bekezdése szerint a pert az igény elutasításának közlésétől, a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a költségtérítés megfizetésére vonatkozó határidő lejártától számított harminc napon belül kell megindítani az igényt elutasító közzeladatot ellátó szerv ellen. Ezért az eljáró bíróságok helytállóan vizsgálták az alperes pergátló kifogása alapján a megelőző eljárás megfelelőségét.

[27] A perben nem vitatott, hogy a felperes által 2024. június 18-án küldött „megnevezés1” tárgyú e-mail az alperes e-mail címére is megérkezett. A Kúria jogértelmezése szerint azonban az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerinti feltétel akkor teljesül és a közérdekű adat megismerése iránti igény akkor minősül az adatkezelőhöz „benyújtott”

adatigénylesnek, ha az adatigényles tartalma, illetve az adatigényles benyújtásának körülményei alapján egyértelműen megállapítható, hogy a kérelmező az adatigényles teljesítését az alperestől kéri, vagyis neki küldi ezt a kérelmet. Ennek megállapítása során nem kizárólag annak van jelentősége, hogy a felperes az elektronikus üzenetet az alperesnek – titkos másolatként vagy egyéb módon – eljuttatta. Azt kell vizsgálni és megítélni, hogy az alperes az adatigényles körülményeit, az adatigényles tartalmi elemeivel együttesen értékelve egyértelműen következtethetett-e arra, hogy a felperes tőle mint adatkezelőtől igényli az adatkiadás teljesítését. Ezért a Kúria nem ért egyet az eljáró bíróságokkal abban a kérdésben, hogy önmagában az elektronikus üzenet alperes e-mail címére történő megküldéséből és annak az alpereshez való megérkezéséből – egyéb erre utaló körülmény hiányában – egyértelműen megállapítható, hogy az adatigényles címzettje az alperes.

[28] A Kúria jogértelmezése szerint a megelőző eljárás vizsgálatánál értékelni kellett az alperesnek azt a – a felperes által nem vitatott [Infotv. 31. § (1) bekezdés, Pp.266. § (1) bekezdés] – tényállítást, hogy a felperes a elektronikus cím e-mail címről a közérdekű adatigénylesét ugyanerre az e-mail címre (elektronikus cím) „megnevezés” megjelöléssel, „Tisztelt Adatkezelő!” megszólítással küldte meg, amelyet az alperesnek – számos más címzett mellett – titkos másolatként juttatta el. A felperes az adatigénylesben az alperest és más adatkezelőt sem nevesített, és az adatigényles körülményeiből sem tűnik ki, hogy a felperes az adatok kiadását kétséget kizáróan az alperestől igényli. Az adatigényles (a címzett megszólítása, a kért adat tartalma, az adatigényles körülményei) körülményei alapján egyértelműen nem állapítható meg, hogy ténylegesen ki annak a címzettje, ki az az adatkezelő, akitől a felperes az adatigényles teljesítését kéri.

[29] Ezért a Kúria megítélése szerint helytállóan hivatkozott arra az alperes, hogy a felperes perindítását megelőzően az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerinti kötelező megelőző eljárás lefolytatására vele szemben nem került sor. A Pp. 176. § (1) bekezdés c) pontja a keresetlevél visszautasításának okaként a törvényben meghatározott pert megelőző eljárás hiányát jelöli meg, míg a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja szerint e perakadály fennállása esetén a bíróságnak az eljárást – annak bármely szakaszában – hivatalból kell megszüntetnie. A másodfokú bíróság az eljárás megszüntetési ok fennállását nem észlelte és a Pp. 379. §-át megsértve bírálta felül érdemben az elsőfokú bíróság ítéletét.

[30] A Kúria a kifejtett indokok alapján a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet – az elsőfokú ítéletre is kiterjedően – hatályon kívül helyezte és az eljárást a Pp. 176. § (1) bekezdés c) pontja és a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján megszüntette.

A döntés elvi tartalma

[31] I. A közérdekű adat megismerésére irányuló igénnyel összefüggésben indított pert a bíróságnak hivatalból kell megszüntetnie, ha az alperessel szemben nem került sor a kötelező megelőző eljárásra.

[32] II. Az adat megismerése iránti kérelem akkor minősül az adatkezelőhöz benyújtott adatigénylesnek, ha az adatigényles benyújtásának körülményei, annak tartalma alapján az adatkezelő számára aggálytalanul megállapítható, hogy a kérelmező neki címezte az adatigénylesét.

Záró rész

[33] Az eljárás megszüntetésére figyelemmel az alperes az első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban pernyertes, ezért a Kúria a felperest kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperesnek a jogi képviselője munkadíjában jelentkező perköltsége megfizetésére az első-és másodfokú eljárásban a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése és a 4/A. §-a alapján, a felülvizsgálati eljárásban pedig a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése és az 5. § (1) bekezdése alapján. Annak mértékét az alperes által az elsőfokú eljárásra felszámított 6 munkaóra, a másodfokú eljárásra felszámított 3 munkaóra és a felülvizsgálati eljárásra felszámított 10 munkaóra alapján határozta meg, áfa-val növelt összegben, figyelemmel Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 69. § (4) bekezdésére is.

[34] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

[35] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2025. június 11.

Dr. Dzsula Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró